

OBSAH

ÚVOD	6	ULTRAKRÁTKÉ EXPOZIČNÍ ČASY	72
		Přirozené světlo, krátké expozice	74
		Pohybující se objekt, stabilní fotoaparát	76
		Panning	78
		Blesky a techniky jejich používání	82
		Míchání blesku a okolního světla	86
		Synchronizace blesku	88
		Zmrazení pohybu bleskem	90
		Extrémně krátké záblesky	94
TECHNICKÁ KRITÉRIA	8	DOŠIROKA OTEVŘENÁ CLONA	102
Fotoaparáty a vybavení	10	Světelné objektivy	104
Expozice: Úvod	12	Využití nízké hloubky ostrosti	110
Expoziční hodnoty	14	Bokeh	116
Kontrola expozice: clona	16	Objektivy typu tilt & shift: snižování hloubky ostrosti	118
Kontrola expozice: závěrka	20	Objektivy Lensbaby	120
Kontrola expozice: citlivost ISO	22	Všechno nemusí být ostré	122
Kontrola expozice: přidáváme světlo	24	HODNĚ ZAVŘENÁ CLONA	126
Expozice a měření	26	Maximální hloubka ostrosti	128
Expozice a dynamický rozsah	28	Objektivy typu tilt & shift: zvyšování hloubky ostrosti	130
Fotografování HDR snímků	30	Spojování ostrých oblastí z více snímků	132
Poznámky pro ty, kteří fotí na film	32	DOPLŇUJÍCÍ INFORMACE	136
ULTRADLOUHÉ EXPOZIČNÍ ČASY	34	Slovník pojmů	138
Fotografování při nízké hladině osvětlení	36	Rejstřík	140
Noční scény	40	Autoři fotografií	142
Světla ve městě	46	Poděkování	144
Stopy hvězd	52		
Měsíc	56		
Ohňostroje	58		
Malování světlem	62		
Použití filtrů k prodloužení expozice	66		
Pohybové rozostření	68		

Úvod

Ještě nikdy v historii nebyla lepší doba na to, aby se člověk stal fotografem: digitální fotoaparáty jsou relativně levné jak s ohledem na pořizovací cenu aparátu samotného, tak i jeho každodenní provoz, jejich ovládání je jednoduché a i ty nejobyčejnější hledáčkové přístroje dokáží vykouzlit nádherné snímky. A pokud chcete povýšit a používat digitální zrcadlovku, už se nemusíte učit takovou hromadu věcí, jako bylo nutné v době fotografování na kinofilm – digitální zrcadlovka sice může být větší a nabízet více funkcí, ale i ty nejmodernější modely lze přepnout do automatického režimu a vytvořit z nich „kompakt“.

Díky tomu, že vše se tak fantasticky zjednodušilo, není vůbec překvapivé, že s digitálními zrcadlovkami fotí více lidí než kdy dříve. Pro některé fotografy však objevování jejich nového přístroje skončí u voliče režimu permanentně nastaveného na Auto a fotoaparátem, jenž se o vše postará sám. V tomto ohledu je nutné říci, že dnešní fotoaparáty jsou často schopny se během zlomku vteřiny rozhodnout, jak přistoupit k problémům, jako je ostření, expozice a vyvážení bílé – a jejich rozhodnutí jsou často lepší než rozhodnutí člověka, který se dívá skrze hledáček. To ovšem neznamená, že jsou bezchybná. Občas se stane, že i ta nejdražší digitální zrcadlovka vytvoří mizerný snímek – buď se nechá napálit a udělá opravdu velkou chybu, nebo ji udělá proto, že je jednoduše naprogramovaná tak, aby pořídila nějaký snímek, což nemusí vždy být ten nejlepší, natož aby šlo o snímek, který jste chtěli vy.

Co tedy dělat, když je na snímku něco, co se vám nelíbí? Co dělat, když pozadí působí rušivě, akce, kterou jste se pokusili zachytit, není nic než jedna velká šmouha, nebo je snímek pod- či přeexponovaný? Pokud se spoléháte na to, že fotoaparát za vás učiní všechna rozhodnutí, pak je pro vás bohužel odpověď na „nic moc“. Můžete zkusit snímek vyfotografovat znovu nebo něco změnit na fotografované scéně, ale pakliže je kontrola nad procesem fotografování v rukou fotoaparátu, budete se muset spokojit s rozhodnuti-

mi, která vám nabídne. A i když se váš fotoaparát bude všemožně snažit, aby pořídil co nejlepší snímek, záruku, že tomu tak bude vždy, nikdy nedostanete.

Samozřejmě, mnozí fotografové s radostí prozkoumají další nastavení a možnosti, které jim jejich fotoaparát nabízí, neboť většina z nás se chce na procesu rozhodování také podílet – je to přece součástí vši té legrace a překonávání překážek spojených s fotografováním. Vůbec nejdůležitějším krokem, jež můžete učinit, je „vložit se“ do rozhodování o expozici. Ať už půjde o nastavení clony, expozičního času, či citlivosti ISO – nebo třeba všech tří těchto aspektů – expozice je základním stavebním kamenem jakékoliv a každé fotografie a tou jedinou věcí, která vám okamžitě dá nejvíce kontroly nad snímky, jež tvoříte.

I když však třeba změníte hodnoty expozice, není vůbec těžké začít trpět syndromem zvaným „f/8 na 1/125 sekundy“, tedy přístupem, kdy při fotografování vždy volíte bezpečnou clonu a bezpečný expoziční čas, o nichž víte, že povětšinou přinesou dobré výsledky. Na tom není nic špatného – dobré výsledky jsou přece to, co lidé chtějí – ale spoléhat se na nějaký univerzální recept je totéž jako se spoléhat na automatický režim fotoaparátu. Kreativní myšlení je při tom nahrazeno „mechanickým“ přístupem k fotografii, založeným na dodržování pravidel. Ano, snímek se vám povede, ale bude to ten nejlepší? Bude to snímek, který jste chtěli pořídít?

S touto knihou zapomenete, že váš fotoaparát je vybaven automatickým režimem: ignorujte pravidla, která říkají, že byste měli zvolit „bezpečnou“ clonu a expoziční čas, a zkuste něco trošku extrémnějšího! Zvolíte-li kreativnější přístup k expozici, můžete své fotografování „osvobodit“ a oživit. A nejen to – s digitálními fotoaparáty vás jeden či dva snímky navíc nebudou stát víc než okamžik vašeho času a malinkatý prostor na vaší paměťové kartě. A především – může to znamenat, že už prostě jen nepořizujete dobré snímky, ale vytváříte snímky úžasné!